

Harm Tammes uit Veele gaat met de Geselberg door het leven

Harm Tammes is Nederlands kampioen midwinterhoornblazen maar vooral boer in Veele. Het leven in dat dorp maakt van hem een gelukkig mens.

Harm Tammes blaast zijn hoorn het liefst op een besneeuwde Geselberg. Foto: Corné Sparidaens

Marcel Looden • 9 december 2017, 08:00 • Groningen

Wie in de herfst op zaterdagochtenden door Veele rijdt, hoort een geluid dat een beetje weemoedig stemt. Het komt uit de boerderij van Harm Tammes.

Het geluid wordt geproduceerd door de midwinterhoornblazers van het dorp. De boerderij is hun hoofdkwartier, de plek waar ze altijd samen oefenen.

Gastheer Harm Tammes blaast dan duchtig mee, en goed ook. Hij is de regerend Nederlands kampioen midwinterhoornblazen. „Die titel heb ik eind vorig jaar gehaald, in de categorie gekuipde hoorn.”

Een heuvel die zijn duistere naam al eeuwen draagt

De *Giezelbaargbloazers*, zo noemen Tammes en zijn collega-blazers zich. Naar de Geselberg die aan de rand van Veele ligt, op een eenzame plek. De berg is eigenlijk een heuvel die zijn duistere naam al eeuwen draagt. Hij dankt die aan het feit dat er in de middeleeuwen mensen op werden gefolterd en terechtgesteld. Mensen die door het gerecht in het buurdorp Vlagtwedde waren veroordeeld.

„De griezelige verhalen over de berg hoorde ik als kind al”, zegt Tammes. „Mijn vader vertelde ze me. Ik vond ze mooi. Bang werd ik er niet van, ik speelde regelmatig met vriendjes op de Geselberg. Ik kon er zo naartoe lopen. Hij ligt niet zo ver van de boerderij waarin ik 59 jaar geleden ben geboren, waarin ik opgroeide en waarin ik nu nog altijd woon.”

Zijn opa liet die boerderij bouwen, ruim een eeuw geleden. Daarvoor waren ook al vier generaties van het geslacht Tammes boer geweest in Veele. „Dat gaat terug tot 1723. De boerderij van die eerste generaties stond elders, op een plek waar de weg niet verhard was en de afwatering slechter.”

Zijn jeugd was prachtig. Hij fietste naar de lagere school in Vlagtwedde, hielp zijn vader mee met het boerenwerk en speelde in alle hoeken en gaten van zijn kleine dorp. „Vervolgens ben ik naar de landbouwschool gegaan en uiteindelijk heb ik mijn vader opgevolgd. Mijn oudere broer had daar niet zo veel zin in. Ik wel.”

Het grote geluk

En dus woont hij nu met zijn vrouw Anja op de hoeve die hem zo dierbaar is. Zijn akkers liggen vlakbij, daarop oogst en zaait hij zoals zijn voorgangers dat deden. „Of na mij mijn familie hier nog boert, is twijfelachtig. We hebben twee dochters die het huis uit zijn en in Groningen studeren. Het lijkt er niet op dat zij het bedrijf overnemen. Soms pieker ik er wel over hoe het straks verder moet. Veele zonder boer Tammes, dat zou jammer zijn.”

Maar zulke zorgen worden meestal ‘weggevaagd’ door het grote geluk dat het leven in Veele hem geeft. Dat leven is nauw verweven met dat van zijn dorpsgenoten. „Ik zit hier in besturen van allerlei verenigingen. In dat van Plaatselijk Belang bijvoorbeeld, dat zich inzet voor de leefbaarheid in Veele en allerlei activiteiten organiseert. Ook in dat van de begrafenisvereniging. Want we hebben hier een eigen begraafplaats. Ik ben tijdens vakanties wel eens naar het buitenland geweest maar voel me hier toch vooral thuis.”

'De lipspanning is van het grootste belang'

Als Harm Tammes op 6 januari bij de Geselberg staat, weet hij of zich nog een jaar lang nationaal kampioen mag noemen. Op 28 december is namelijk in Hardenberg het Open Nederlands Kampioenschap Midwinterhoornblazen. Vorig jaar deden 53 blazers mee. „Je mag op het kampioenschap een zelf gekozen riedel blazen“, legt Tammes uit.

Het was dan ook logisch dat hij zich ruim tien jaar geleden meteen meldde toen enkele dorpsgenoten, onder wie Frits Koops en Geert Kruise, de traditie van het midwinterhoornblazen in ere herstelden. Een traditie die teruggaat naar heidense tijden, toen met het blazen boze geesten en de duisternis werden verdreven.

„Ik vond dat een prachtig initiatief en heb een hoorn aangeschaft. Ik ging oefenen, maar dat viel niet mee. Ik heb les gehad van een deskundige en langzaam maar zeker ging het beter. Voor de andere bloazers gold dat ook en op een bepaald moment gingen we in het openbaar optreden, tussen advent en Driekoningen. De traditie zegt dat alleen dan in de buitenlucht gespeeld mag worden. Binnen oefenen mag wel eerder en dat doen we dus in mijn schuur.”

Jaarlijkse thuiswedstrijd

Dat weemoedige geluid dat hij en zijn collega-blazers produceren, is hem beetje bij beetje gaan bevallen. „Het is een bijzonder geluid dat heel ver reikt en dat me dus een nationaal kampioenschap heeft gegeven. Maar ik ben vooral midwinterhoornblazer vanwege de traditie, vanwege het contact dat ik daardoor heb met de andere blazers. En natuurlijk ook vanwege onze jaarlijkse thuiswedstrijd.”

Daarmee doelt hij op de wandeling die op elke eerste zaterdagavond van het nieuwe jaar meer dan duizend mensen naar Veele lokt. Zij maken een tocht die hen langs de Geselberg voert. Onderweg staan de 22 Giezelbaargbloazers te spelen op hun midwinterhoorn. De Nederlands kampioen, trots op het feit dat zoveel mensen mensen zijn dorp aandoen, staat steevast bij de Geselberg, waarvan hij de verhalen zo goed kent. „Die verhalen vertel ik dan aan de wandelaars. En als ik niet vertel, speel ik op mijn hoorn.”

Hij heeft mooie herinneringen aan die avonden, en zeker aan die ene toen er net sneeuw was gevallen en de Geselberg onder een witte deken lag. „Het was koud, de lucht was helder en het geluid van onze hoorns reikte heel ver. Ik hoop dat ik op 6 januari dan is de volgende tocht weer in zo'n wereld sta te spelen. Dat zou mooi zijn.”